

อนุสรณ์สถานและพระบรมราชานุสาวรีย์
จังหวัดนครนายก

LOOKKAEW GROUP

Fropki.com

คำนำ

ตามที่สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดประชุมปฏิบัติการในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-Book เพื่อผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่แก่กลุ่มเป้าหมายโดยมอบหมายให้ข้าพเจ้ารวบรวมข้อมูลอนุสรณ์สถานและพระบรมราชานุสาวรีย์จังหวัดนครนายกและจัดทำเป็น e-Book จังหวัดนครนายก มีแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญามากมาย ควรค่าแก่การศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในเวลาอันสั้นในการจัดทำ e-Book เล่มนี้ จะมีข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ ท้ายนี้ ขอขอบคุณ คณะวิทยากรสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำให้ e-Book เล่มนี้สำเร็จ สามารถนำไปเผยแพร่ และพัฒนาให้สมบูรณ์ นำอ่านยิ่งขึ้นต่อไป

เกษศิริภรณ์ นาคมณี

อนุสรณ์สถาน “ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน”

อนุสรณ์สถานศาลเจ้าพ่อขุนด่าน ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน ตั้งอยู่บนชะง่อนหินเขาชะง็อก ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เลี้ยวทางเข้าโรงเรียนนายร้อย จปร.มาเล็กน้อยทางด้านขวามือเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มีประชาชนเคารพนับถือมากมายตามประวัติ เจ้าพ่อขุนด่านท่านเป็นนายด่านเมืองนครนายกสมัยกรุงศรีอยุธยาวิรกรรมของท่าน คือการต่อต้านเขมรที่ แปรพักตร์เมื่อปี พ .ศ .2130 ในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ขณะที่ไทยติดพันกับศึกพม่าเขมรได้มารุกรานและกวาดต้อนผู้คนแถบปราจีนบุรีเพื่อนำกลับไปเขมร โดยได้ยึดเมืองปราจีนบุรีและนครนายกขุนด่านได้รวบรวมผู้คนชาวเมืองนครนายก ถอยไปตั้งหลักที่เขาชะง็อกแล้วยกกำลังกลับเข้าไปขับไล่เขมร ออกจากนครนายก จนเขมรแตกพ่ายไป เมื่อขุนด่านเสียชีวิตลงจึงมีการตั้งศาลเจ้าพ่อขุนด่านขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านเคยทำไว้ความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าพ่อขุนด่าน ยังมีเรื่องเล่าอีกว่า ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นนำกำลังพลไปตั้งที่เขาชะง็อกและได้รื้อศาลเจ้าพ่อขุนด่าน เจ้าพ่อขุนด่านได้แสดงอิทธิฤทธิ์ทำให้ทหารญี่ปุ่นล้มตายเป็นจำนวนมากเจ้าพ่อขุนด่านวีรบุรุษผู้กล้าหาญของชาวนครนายกเมื่อปี พ .ศ . 2130 ได้เกิดอริยราชไพร่ลวงล้ำเข้ามาในปราจีนบุรีและนครนายกกวาดต้อนผู้คนพลเมืองไปเป็นทาสท่านขุนด่านพร้อมด้วยคนสนิท คือ นายมัน นายโส ได้เริ่มกันต่อต้านศัตรูท่านขุนด่านนำคนจำนวนน้อยเข้าต่อสู้กองทัพใหญ่ ถึงแม้จะไม่สามารถสู้ได้ก็ไ้ลายชาวนครนายกโดยถอยร่นมาซ่อนผู้คนรอคอยโอกาสที่จะกอบกู้บ้านเมืองครั้นเมื่อข่าวทราบถึงกรุงศรีอยุธยาจึงส่งกองทัพมารบศัตรูพ้อท่านขุนด่านรู้ว่ามีกำลังมาช่วยก็คุมคนพร้อมศาสตราวุธเข้าต่อสู้อยู่กับคณะด้านกับกองทัพพระยาศรีไสยณรงค์ทำให้ข้าศึกต้องแตกพ่ายไปเมื่อนครนายกจึงร่มเย็นมาตั้งแต่นั้น

เมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2493 หลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีกรมศิลปากร ให้ประกอบพิธีอัญเชิญดวงวิญญาณของเจ้าพ่อขุนด่านขึ้นสถิตย์ยังศาลซึ่งอยู่เมืองล่างศาลปัจจุบัน ปีพ .ศ . 2500 พลตรีเฉลิมสุทธีรักษ์ เจ้ากรมทหารสื่อสาร ขณะนั้นเป็นรองเจ้ากรมได้บูรณะสร้างศาลและรูปด้วยหินปูนสบู่โดยช่าง ชาวประจันตคามความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าพ่อขุนด่านยังมีเรื่องเล่าอีกว่าในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นนำกำลังพลไปตั้งที่เขาชะงอกและได้รื้อศาลเจ้าพ่อขุนด่านได้แสดงอภินิหารทำให้ทหารญี่ปุ่นล้มตายเป็นจำนวนมาก

ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

พระบรมราชานุสาวรีย์ "พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว"

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่บริเวณเขาชะงอก จึงได้มอบให้กองทัพศิลปกรรมศิลปากร ในครั้งนั้น ปั้นหล่อพระบรมรูป เพื่อเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์ ถึงพระองค์ในฐานะพระผู้ทรงสถาปนา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นพระบรมรูปหล่อโลหะ ประทับบนพระราชอาสน์ ฉลองพระองค์เครื่องแบบจอมทัพไทย พระหัตถ์ขวาทรงถือพระคทา พระหัตถ์ซ้ายทรงกุมพระแสงกระบี่ มีขนาดสองเท่าครึ่งของพระองค์จริง ประดิษฐาน ณ หน้าตึกกองบัญชาการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า บริเวณเขาชะงอกจังหวัดนครนายก เจ้าพ่อขุนด่าน เป็นวีระบุรุษที่ป้องกันบ้านเมืองนครนายกให้พ้นภัยจากศัตรู เป็นที่เคารพ

นับถือของชาวจังหวัดนครนายก ลักษณะรูปปั้น หล่อด้วยสำริด อยู่ในอิริยาบถนั่งถือดาบ แต่งกายเต็มยศ หันหน้าสู่ทิศตะวันออก

ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่

อนุสรณ์สถานศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ ศาลเดิมเขาใหญ่มิได้เป็นอุทยานแห่งชาติเหมือนในปัจจุบัน เมื่อประมาณ 66 กว่าปีที่ผ่านมามีราษฎรจากบ้านท่าด่าน และบ้านท่าชัยจังหวัดนครนายก ได้พากันอพยพมาตั้งบ้านเรือนบนเขาใหญ่เพื่อล่าสัตว์ต่าง ๆ โดยใจรเหล่านี้ได้แบ่งเป็นก๊กเป็นเหล่าปกครองกันเองทำให้ชาวบ้านทั้งที่อาศัยอยู่บนพื้นราบและบนภูเขาได้รับความเดือดร้อนจากพวกมิถิชาชีพอยู่เป็นนิจในสมัยนั้นปลัดจ่าง นิสัยสัตย์ ซึ่งเป็นชาวอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก มาดำรงตำแหน่งเป็นปลัดกองทัพบกดูแลหัวเมืองด้านบูรพาทิศ อันได้แก่ ปราจีนบุรี นครนายก ปลัดจ่างเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปราบปรามโจรผู้ร้ายและรู้จักภูมิประเทศในแถบนี้เป็นอย่างดี เมื่อท่านเกษียณอายุราชการ ทางการจึงได้ขอความร่วมมือให้ท่านช่วยบ้านเมืองในการทำลายล้างช่องโจรบนเขาใหญ่ ซึ่งมีอยู่ 5 ก๊กสำคัญ คือ เสือจัน เสือไพร เสือบุญมี เสือลำปางค์ และเสือสองพี่น้อง คือเสือเย็นกับเสือหล้า อีกทั้งยังเป็นคนที่ชักชวนชาวบ้านให้ลงจากเขาใหญ่เมื่อมีการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติในการการปราบปรามโจรผู้ร้าย ปลัดจ่างนับเป็นผู้ที่มีวิธีการและนโยบายที่แยบยล จนทำให้หัวหน้าช่องโจรต่าง ๆ ยอมรับนับถือ และปฏิบัติตามแนวคิดของท่าน เลิกรากการเป็นโจรกลับลงสู่พื้นราบ มีอยู่คราวหนึ่งโจ สองพี่น้อง เพียงพอบพบหน้าท่านครั้งแรก ก็ลงจากหลังม้ามากราบและพุดคุยกับท่านถึงกับยอมบวชเรียน ซึ่งต่อมาได้มีอาชีพเป็นครู นับว่าปลัดจ่างเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง เมื่อ ปลัดจ่างถึงแก่กรรม ชาวบ้านและหน่วยราชการได้ตั้งศาลให้ท่านที่ต้นกะบกใหญ่บนเขา ใกล้โรงเรียนวัดหนองเคี่ยม อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และขนานนามศาลนี้ว่า ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ ท่านเป็นเจ้าพ่อที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเจ้าพ่อรอบ ๆ เขาใหญ่ และเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ เพราะท่านทำให้เขาใหญ่เป็นป่าใหญ่จนถึงทุกวันนี้ ต่อมาเมื่อมีการตัดถนนธนะรัตน์ขึ้นสู่เขาใหญ่ เจ้าหน้าที่อุทยานจึงได้อัญเชิญท่านมาอยู่ศาลใหม่ ใกล้ด้านทางขึ้น -ลง เพื่อจะได้ให้ผู้คนที่เดินทางผ่านไปมาได้กราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคล และในวันที่ 26 มกราคมของทุกปี จะมีการบวงสรวงระลึกถึงพระคุณท่าน ซึ่งเป็นวันที่อัญเชิญท่านลงมาอยู่ศาลใหม่นั้นเอง ทุกวันนี้ชาวบ้านแถบเขาใหญ่ยังติดปากเรียกศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ว่า ศาลปลัดจ่าง

วัดสะพาน ตำบลอาษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

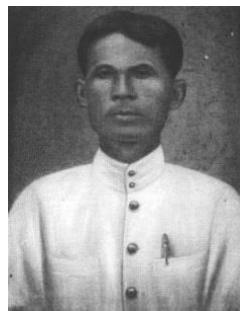
อนุสรณ์สถานหลงปู่เกิดวัดสะพาน ตำบลอาษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ประวัตินี้โดยสังเขป พระครูพิศาลธรรมประยุต มีนามเดิมว่าเกิด ถือกำเนิดสมัยรัชกาลที่ 5 โยมบิดาชื่อนายฉุย โยมมารดาชื่อนางพุ่ม เมื่อมี

พระราชบัญญัติขนานนามสกุล ใช้ชื่อว่า ชสมพงษ์ป ท่านเป็นบุตรคนที่ 6 คนสุดท้อง ท่านเกิดเมื่อวันพฤหัสบดี ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 3 ปีวอก ซึ่งตรงกับวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2415 บ้านเกิดของหลวงพ่อก่อตั้งอยู่แถบวัดสะพานที่ปัจจุบันอยู่ในตำบลอาษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ในเยาว์วัย หลวงพ่อก่อได้ศึกษาเล่าเรียนหนังสือไทยกับพระอาจารย์วัดสะพาน ตามแบบการศึกษาของชาวบ้านในสมัยนั้นจนกระทั่งมีความรู้ตามควรแก่ฐานะและกาลสมัย เมื่อเจริญวัยขึ้น ก็ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพทำนาเรื่อยมาจนจนเมื่อมีเข้าวัยหนุ่มก็ได้ถูกเกณฑ์ทหาร หลวงพ่อก่อเคยเล่าให้ผู้ใกล้ชิดหลายต่อหลายคนฟังว่าท่านถูกเกณฑ์ “เข้าเดือน” ไปทำหน้าที่ทหารรักษาวังอยู่ในพระนคร หรือบางกอกมีกำหนดเข้าเวรประจำการปีละ 3 เดือน ระหว่างการเข้าเดือน ท่านรู้สึกแปลกถิ่นและอึดอัดใจ ไม่โปร่งโล่งเหมือนตอนอยู่บ้านด้วยสภาพการณ์ทั้งจากการเดินทางไปกลับและการอยู่เวรประจำการทำให้เด็กหนุ่มจากบ้านอาษารู้สึกเป็นทุกข์เหลือกำลังกระทั่งทำให้ท่านตั้งปณิธานว่าเมื่อพ้นหน้าที่แล้วจะบวชไม่สึกครั้งพออายุย่าง 21 ปี ท่านจึงเข้าอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดสะพาน เมื่อวันที่ 23 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2436 ขณะมีอายุประมาณ 20 ปี 3 เดือน (ย่างเข้า 21 ปี) โดยมีหลวงพ่อวัตร วัดพิบูลแก้ว เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่อดี วัดกุฎีเตี้ย เป็นพระกรรมการวาจาจารย์รับฉายาว่า “**ปุลณปัญโญ**” หลังจากอุปสมบทแล้วไม่นาน ได้เกิดโรคระบาดอย่างหนักใน อำเภอบ้านนา คนตายกันมาก ทำให้วัดไม่มีเณร ท่านต้องไปอยู่จำพรรษาที่วัดบ้านอ้อย อำเภอมือง จังหวัดสระบุรี ระยะหนึ่ง กระทั่งโรคระบาดสงบลงแล้ว ท่านจึงกลับมาอยู่พำนัก ณ วัดสะพานดังเดิมจนกระทั่งได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสะพาน เมื่อ 3 มกราคม พ.ศ. 2443 หลวงพ่อก่อได้รับมอบหมายจากองค์กรคณะปกครองสงฆ์ให้ปฏิบัติภาระหน้าที่โดยสังเขป คือ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะหมวด (เจ้าคณะตำบลอาษา) เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2462 และเป็นพระอุปัชฌาย์ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2464 และได้รับสมณศักดิ์พระครูชั้นสัญญาบัตร มีราชทินนามว่า “**พระครูพิศาลธรรมประยุต**” กล่าวกันว่าหลวงพ่อก่อมีอุปนิสัยเป็นคนสุขุมใจคอเยือกเย็น ใบหน้าของท่านเปล่งรัศมีแห่งความเมตตาคุณ แจ่มใสสงบเย็นอยู่เป็นนิตย์ และเป็นคนพูดน้อยไม่เคยดูต่ำว่ากล่าวใครในทางร้ายเลย ในสมัยที่หลวงพ่อก่อยังดำรงเบญจขันธ์อยู่นั้นแม้ว่าสภาพการคมนาคมขณะนั้น จะไม่สะดวก ยังไม่มีถนนเข้าถึงวัดแต่ด้วยกิตติคุณและประสบการณ์นานาทำให้บรรดาผู้คนจากถิ่นต่างๆที่ทราบกิตติศัพท์อุตสาหะเดินทางมานมัสการหลวงพ่อก่อถึงวัดสะพานเป็นจำนวนมากอยู่บ่อยๆด้วยความเป็นพระมีเอกัตตาจิตระดับสูง วัดอุ้มงคฺลต่างๆ ของท่านจึงเปี่ยมด้วยคุณวิเศษนอกจากเหรียญและวัดอุ้มงคฺลต่างๆ ซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้คนแล้ว การได้รับน้ำมนต์ของหลวงพ่อก่อก็เป็นวัตถุประสงค์หลักอีกประการหนึ่งของผู้คนที่มุ่งมาวัดสะพาน กล่าวกันว่าน้ำมนต์ของหลวงพ่อก่อมีสรรพคุณนานาหลายต่อหลายคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า บุคคลใดซึ่งเป็นบุคคลประเภทที่เชื่อกันว่า ถูกของ ถูกคุณไสยหรือถูกผีเข้าเจ้าสิ่ง เมื่อถูกหลวงพ่อก่อรดน้ำมนต์บุคคลเหล่านั้นล้วนมีอาการต่างๆ เช่นชักดิ้นชักงอ หัวใจร้อง วิ่งหนีต้องช่วยกันไล่จับ หรือตัวสั่นเทิ้ม เป็นต้น แต่ถ้าเป็นคนปกติธรรมดาจักจะไม่มีอาการใดๆด้วยสรรพคุณของน้ำมนต์หลวงพ่อก่อที่ซจรขยายไปทั่วยามเมื่อหลวงพ่อก่ออยู่วัดหน้ากุฎีของท่านจะไม่เคยแห้งเลย เพราะมีคนมาขอให้ท่านรดน้ำมนต์อยู่เสมออยู่นั้น นอกจากนั้นบุคคลที่เกิดกรณีเกี่ยวกับคดีความต่างๆก็มักมาหาหลวงพ่อก่อให้ช่วยทำพิธีซึ่งต่างก็มักเห็นผลในทางที่เป็นคุณก็เลยเผยแพร่กระพือสรรพคุณจากปากต่อปากทำให้มีผู้เดินทางมาหาท่านเพื่อทำพิธีดังกล่าวอยู่เสมอๆ หลวงพ่อก่อสงเคราะห์ผู้คนแทบทุกรูปแบบใครมาขอให้ท่านดูเรื่องสถิติโรหยาพการณ์ ท่านก็เกื้อกูลเขาไป ใครมานิมนต์ไปไหน ๆ ท่านก็ไม่ปฏิเสธและไม่เลือกฐานะทางการเงินหรือสังคม แม้ไม่สบาย หากพอไหว ท่านก็ไม่เคยบ้ายเบี่ยง ด้วยจิตใจอันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่นี้เอง หลวงพ่อก่อจึงสถิตอยู่ในความเคารพรักบูชาของผู้เคยมีปฏิสัมพันธ์อย่างมีรัฐคลายหลวงพ่อก่อ ปุลณปัญโญ หรือพระครูพิศาลธรรมประยุตอาริยสงฆ์รูปหนึ่งของจังหวัดนครนายกดำรงเบญจขันธ์ครองเพศสมณะ

สร้างประโยชน์แก่ผู้คนและพระศาสนานานาประการ จนเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2499 หลวงพ่อเกิด ซึ่งอยู่ในวัยสูงอายุ ก็ได้เกิดอาพาธ อันเนื่องมาจากความแปรปรวนของอากาศในช่วงฤดูหนาวคณะศิษย์ได้ติดต่อนายแพทย์จากโรงพยาบาลปราจีนบุรีให้มาตรวจดูอาการแล้วก็ได้นำหลวงพ่อไปรักษายังโรงพยาบาลปราจีนบุรีจนอาการของท่านกระเตื้องขึ้นเป็นลำดับแต่พอวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2499 อาการอาพาธได้กลับกำเริบขึ้นแม้บรรดาแพทย์พยายามเยียวยา แต่ด้วยวัยและสภาพสังขารที่ชราภาพ ก็สุดความสามารถจะแก้ไข ในที่สุด หลวงพ่อเกิดก็ได้มรณภาพไปด้วยอาการอันสงบ เมื่อเวลา 05.00 น. เศษของวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2499 ขณะมีอายุ 85 ปี ประมาณ

64 พรรษา แม้ววันนี้หลวงพ่อเกิด วัดสะพาน จะได้ละสังขารไปนานแล้วก็ตาม แต่กิตติคุณ ความเมตตา และคุณธรรมความดีงามของท่านที่ได้เคยกระทำสั่งสมไว้จึงเป็นที่ศรัทธากล่าวขานเลื่องลืออยู่ตลอดกาลจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างมิขาดสายอีกทั้งวัดถุณงคที่ได้อสร้างสรรค์กันไว้ในสมัยของหลวงพ่อก็ยังคงเป็นที่ประสงค์แสวงหาและเล่นหาของผู้นิยมสะสมพระเครื่องตลอดมา หลวงปู่เกิด วัดสะพาน

กำนันย้วย โปธิ์แดง

อนุสาวรีย์กำนันย้วย โปธิ์แดง นายย้วย โปธิ์แดง เป็นกำนันตำบลหินตั้ง (เดิมอยู่ในเขตอำเภอปากพลี) ได้ปฏิบัติหน้าที่และคุณงามความดีอันเกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองจนเป็นที่รู้จักเคารพนับถือและยอมรับของราษฎรตลอดจนทางราชการเสมอมา ครั้งหนึ่ง เมื่อ นายดี ประเสริฐสงค์ พบรังนกขุนทองมีลูกเล็กๆ ที่โพรงไม้บนเขาแล้วสนใจอยากจะได้ลูกนกไปเลี้ยงที่บ้าน แต่ลูกนกยังเล็กจึงไม่ได้นำกลับ คงไปเฝ้าดูแลรังนกเป็นประจำจนลูกนกเจริญเติบโตใกล้จะแยกจากแม่จนสามารถนำกลับไปเลี้ยงได้ ต่อมานายต่วน จิตต์ตรง ได้ติดต่อขอซื้อลูกนกจากนายดีไปฝากเจ้านายของตน แต่นายดีปฏิเสธ นายต่วนได้ขโมยลูกนกของนายดีไปฝากเจ้านายสำเร็จ นายดีโกรธเคืองมากจึงฆ่านายต่วนตาย เมื่อกำนันย้วย โปธิ์แดง ทราบเรื่องจึงไปดูที่เกิดเหตุแล้วแจ้งขออนายดีซึ่งเป็นราษฎรในหมู่บ้านของตน พร้อมทั้งขอจับกุมเพื่อนำส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่นายดีไม่ยอมให้จับกุมจึงเกิด

ต่อสู้กันและแทงกำนันย้วยถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2497 หลวงบรรณสารประสิทธิ์ข้าหลวง
จังหวัดนครนายกได้นำศพกำนันย้วยแห่โดยขบวนรถยนต์ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการทุกฝ่ายร่วมบำเพ็ญกุศล ณ
โรงเรียนชุมชนบ้านเกาะหวาย (ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี) ทางราชการพิจารณาเห็นว่า นายย้วย โปธิ์
แดง ปฏิบัติหน้าที่เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองกล้าเสียสละชีวิตเพื่อส่วนรวมควรยกย่องสรรเสริญ จึงอนุมัติเงินสมทบ
กับเงินทายาทของกำนันสร้างอาคารเรียน 1 หลัง เรียกชื่อ ซ ย้วย โปธิ์แดงอนุสรณ์ ป ปัจจุบันคือโรงเรียนอนุบาล
อำเภอปากพลี (ชุมชนบ้านเกาะหวาย) (ย้วยโปธิ์แดงอนุสรณ์) แล้วนำอัฐิของกำนันไปบรรจุในอนุสาวรีย์รูปดอก
บัวตูมประดาสถานไว้หน้าศาลากลางจังหวัดนครนายกหลังเก่า ปัจจุบันศาลากลางจังหวัดย้ายไปปลูกสร้างใหม่ ทาง
โรงเรียนอนุบาลอำเภอปากพลี จึงขอย้ายอนุสาวรีย์รูปดอกบัวตูมดังกล่าวไปไว้ที่หน้าโรงเรียนเมื่อ พ.ศ. 2531 ดัง
ปรากฏมาถึงตราบนทุกวันนี้

พระจันทร์ทอง

เจดีย์อ่าวพระธาตุ

อนุสรณ์สถานศาลเจ้าพ่อองค์ศรี

ศาลเจ้าพ่อองค์ศรีตั้งอยู่ฝั่งแม่น้ำนครนายกในเขตตำบลสันทรายมูลมีตำนานเล่าว่าเมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติได้เสด็จประพาสจังหวัดปราจีนบุรีโดยเสด็จผ่านตามลำแม่น้ำนครนายกและได้ประทับแรมบริเวณที่ตั้งศาลเจ้าพ่อองค์ศรีในปัจจุบันในระหว่างประทับแรมอยู่นั้นนายทหารราชองครักษ์ได้ป่วยและเสียชีวิตลง เพื่อเป็นที่ระลึกแก่ราชองครักษ์ ทรงมีพระราชประสงค์ให้สร้างศาลขึ้นเป็นอนุสรณ์ ศาลแห่งนี้จึงมีชื่อเรียกว่า "ศาลเจ้าพ่อองค์ศรี" และใช้เป็นชื่อของอำเภอองค์ศรีในปัจจุบันด้วยบริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อองค์ศรีนี้เป็นวังน้ำวน น้ำไหลเชี่ยวมาก สำหรับทางราชการถือว่าน้ำตรงวังน้ำวน เป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ จึงนำไปทำพิธีสงฆ์น้ำมูรธาภิเษก เมื่อคราวประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

แหล่งที่มา

ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปากพลี ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านนา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอองค์ศรี <http://www.huso.buu.ac.th>

ผู้จัดทำ E-BOOK

นางสาวเกษสิรินภรณ์ นาคมนี ผู้ช่วยบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครนายก สำนักการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครนายก โครงการ ผลิตและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK)
งบประมาณปี 2551 สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออก